

Neposredni poziv za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah v letu 2018 (NP-NKG-2018)

PRILOGA 1: Izvleček iz Letnega načrta nakupa knjižničnega gradiva v letu 2018

Naziv knjižnice:	Mestna knjižnica Piran, Župančičeva 4, 6330 Piran
Spletni naslov strateškega dokumenta upravljanja s knjižnično zbirko:	http://www.pir.sik.si/slo/o-nas/katalog-informacij-javnega-znacaja
Spletni naslov objave letnega načrta nakupa knjižničnega gradiva za leto 2018 ali njegovega predloga:	http://www.pir.sik.si/slo/o-nas/katalog-informacij-javnega-znacaja

1 Poslanstvo, strategija in cilji, ki bodo doseženi z načrtovanim nakupom knjižničnega gradiva (do 2000 znakov)

Kontinuirano zagotavljanje enakega dostopa do vseh vrst zapisanega znanja, informacij in kulturnega sporočila vseh oblik poustvarjalne umetnosti najširšemu krogu uporabnikov na območju knjižnice. Z realizacijo načrtovanega nakupa knjižničnega gradiva bo knjižnična zbirka lahko odražala tekoča dogajanja in razvoj družbe, pa tudi pretekle dosežke človekovih prizadevanj in ustvarjalnosti v lokalni skupnosti in širše.

Dolgoročni in kratkoročni cilji knjižnice na področju izgradnje knjižnične zbirke temeljijo na analizi ter ugotovljenih prednosti in pomanjkljivosti obstoječe knjižnične zbirke. Z realizacijo načrtovanega obsega letnega nakupa bo knjižnica lahko optimizirala svojo zbirko gradiva po obsegu glede na standardna priporočila, po namembnosti in vrstah gradiva ter glede na razmerja. Ob upoštevanju informacijskih, izobraževalnih, raziskovalnih in kulturnih potreb primarnih uporabnikov knjižnice bo lahko načrtovanim nakupom zagotovila kakovostnejše storitve v obeh enotah knjižnice za vse ciljne skupine uporabnikov.

2 Vsebinski kriteriji letnega nakupa za izgradnjo knjižnične zbirke (do 2000 znakov)

Knjižnica bo v skladu z dokumentom nabavne politike pri izboru gradiva za nakup vztrajala pri merilu aktualnosti in kvalitativni merilih: praviloma bo kupovala novo založniško produkcijo, starejše gradivo le za potrebe posebnih zbirk, npr. domoznanske zbirke, v primeru, ko želi nadomestiti iztrošeno oz. odpisano gradivo, ki je še vedno aktualno, in v primeru, ko želi odpraviti pomanjkljivosti v nakupu preteklih let. V skladu z nacionalnim programom za kulturo bo knjižnica nakupila najmanj 15% naslovov publikacij v javnem interesu in pri nakupu zagotovila zastopanost najmanj 50 slovenskih založb.

Knjižnica bo nakupovala tradicionalna gradiva in gradiva, katerih izposoja in/ali uporaba vključuje uporabo različnih medijev ob uporabi sodobne tehnologije v knjižnici in na daljavo. Nakupovala bo gradiva različnih strok, tematskih oz. predmetnih področij, različnih stopenj zahtevnosti, ki bodo po vsebinski in oblikovni raznovrstnosti zadovoljevala potrebe formalnega in vseživljenjskega izobraževanja, informiranosti, raziskovanja pa tudi razvedrila in osebnostnega razvoja prebivalcev območja knjižnice oz. potencialnih uporabnikov knjižnice. Za zadovoljevanje informacijskih potreb svojih uporabnikov bo nabavljala splošno informativno periodiko v slovenskem in italijanskem jeziku ter zagotavljala oddaljen dostop do tovrstnega

gradiva v drugih jezikih. Nakupovala bo gradivo z informacijami javnega značaja (vladne in nevladne organizacije in agencije, institucije civilne družbe), gradivo z informacijami, ki so ljudem v pomoč na različnih področjih vsakdanjega življenja.

Posebno pozornost bo posvetila novostim na knjižnem trgu, ki so namenjene uporabnikom s posebnimi potrebami.

V letu 2018 bo posebno pozornost namenila izgradnji zbirke kakovostnih didaktičnih igrač za potrebe ciljne skupine otrok v krajevni knjižnici Lucija.

Ob nakupu leposlovja bomo skušali zagotavljati zastopanost različnih zvrsti, ustrezno zastopanost naslovov v javnem interesu (sofinanciranje JAK) in zastopanost najmanj 50 slovenskih založb.

3 Analiza in upoštevanje značilnih in posebnih potreb okolja, dopolnjevanje zbirke z gradivom za uporabnike s posebnimi potrebami in zagotavljanja enakosti zadovoljevanja ugotovljenih potreb okolja (informacijske, izobraževalne, raziskovalne in kulturne potrebe) (do 2000 znakov)

Mestna knjižnica Piran deluje v izrazito multikulturnem okolju, zato bo izvajala številne aktivnosti in projekte na tem področju. Posebna pozornost bo zato usmerjena v nakup gradiv, ki hranijo in prenašajo ta sporočila.

Posebno pozornost bo posvetila novostim na knjižnem trgu, ki so namenjene uporabnikom s posebnimi potrebami, saj lucijska knjižnica že nekaj let uspešno sodeluje z lucijsko enoto varstveno delovnega centra, obe enoti knjižnice pa tudi s Centrom za korekcijo sluha in govora v Portorožu in Centrom za usposabljanje Elvira Vatovec iz Strunjana.

S posebno pozornostjo bomo dopolnjevali domoznansko zbirko, ki jo s pridom uporabljajo študentje in raziskovalci, ki odkrivajo in aktualizirajo kulturno dediščino lokalne skupnosti, tudi za potrebe turistične promocije območja.

4 Razvijanje branja, bralne kulture, bralne in informacijske pismenosti (do 2000 znakov)

Knjižnica bo tudi v letu 2018 izvajala številne ciljno naravnane dejavnosti in aktivnosti na področju promocije in motiviranja posameznikov za obisk knjižnice, uporabo knjižničnega gradiva in storitev ter branja, in s tem razvijala bralno kulturo in informacijsko pismenost:

- za najmlajše in šolarje: pravljичne ure v slovenskem in italijanskem jeziku, delavnice, srečanja z mladinskimi ustvarjalci in predstavitve kakovostnih knjižnih novosti; tematske razstave kakovostnih knjig za otroke; organizirane skupinske predstavitve knjižnice, knjig in informacijskih virov v sodelovanju z vzgojnimi in izobraževalnimi ustanovami v občini; akcije, kot so nacionalni projekt Rastem s knjigo, knjižnično-muzejski Mega kviz, inovativne projekte ob dnevih slovenske knjige, ob dnevu splošnih knjižnic, Ta veseli da kulture itd. Za srednješolce, študente, odrasle, upokojece načrtujemo predstavitve knjižnice in njenih informacijskih virov, predstavitve relevantnih spletnih portalov, srečanja s priznanimi slovenskimi in tujimi ustvarjalci ter predstavitve kakovostnih knjižnih novosti, priložnostne in tematske razstave. Izvajamo tudi projekte, kot so npr. Srečanja v Piranu, kjer se promovirajo avtorji, gradivo in kulturno sporočilo, ki je nastalo v lokalni skupnosti ali je zanjo pomembno.

Izvajanje vseh teh dejavnosti vključuje tudi uporabo in predstavitve aktualnega knjižničnega gradiva, ki ustreza načelom kakovosti, čeprav je včasih njegov delež pri izposoji majhen.

5 Stanje in načrtovan obseg nakupa novih enot knjižničnega gradiva¹ (do 2000 znakov)

¹ Standardi za splošne knjižnice (2005): Splošna knjižnica, ki dosegata standard za knjižnično zbirko po sestavi, aktualnosti in obsegu, dopolnjuje knjižnično zbirko z letnim prirastom najmanj 250 izvodov knjig na 1.000 prebivalcev, pri čemer ohranja razmerja za knjižnično zbirko. Knjižnica, ki ne dosega standarda za knjižnično zbirko po sestavi, aktualnosti in obsegu, dopolnjuje knjižnično zbirko z letnim prirastom najmanj 400 izvodov knjig na 1.000 prebivalcev, pri čemer z ustreznostjo

Preglednica 1: Podatki o stanju knjižnične mreže

Organizacijska enota	Število prebivalcev	Število enot knjižničnega gradiva		Delež nakupa	Odprtost / ur na teden ²
		zaloga	načrtovan nakup		
Piran	3872	34939	1700		50
Lucija	6117	40705	2400		50
(ostala naselja)	7793				
SKUPAJ	17782	75644	4100		

Pri načrtovanju nakupa knjižničnega gradiva upoštevamo značilne potrebe okolja, v katerem deluje knjižnična mreža Mestne knjižnice Piran. Pri načrtovanju se poslužujemo orodja za prostorsko analizo Mreža splošnih knjižnic Slovenije, Cezar. Število potencialnih uporabnikov je večje v sedanji krajevni knjižnici v Luciji, ki je dostopnejša tudi uporabnikom, ki živijo v manjših, bolj oddaljenih ruralnih naseljih občine. S pomočjo potujoče knjižnice območne knjižnice iz Kopa se sicer pokriva pet naselij v Občini Piran. Piranska enota je formalnopravno osrednja enota knjižnice. Tu je zaradi tradicije večja uporaba gradiva v knjižnici - v čitalnici, izposoja pa je v absolutnem merilu večja v lucijski krajevni knjižnici. Na podlagi analiz smo ocenili, da velik delež od potencialnih uporabnikov, ki živijo v manjših naseljih brez enote knjižnice, uporablja bodisi eno ali/in drugo enoto knjižnice. To zavisi tudi od tega kam se vozijo na delo oziroma v šolo. Vse to upoštevamo pri nakupu in razporejanju gradiva po enotah, kot tudi starostno, izobrazbeno in socialno strukturo prebivalstva, strukturo knjižničnih uporabnikov po ciljnih skupinah in razvojne prioritete lokalnih skupnosti.

6 Načrtovan obseg nakupa naslovov po zvrsteh³; zastopanost knjižničnega gradiva različnih vrst, oblik in dostopnosti⁴ (do 2000 znakov)

Preglednica 2: Podatki o načrtovanem razmerju nakupa gradiva glede na zvrst

Priporočeno	Stroka 60%	Leposlovje 40%	Skupaj 100%
Načrtovano	60%	40%	

Preglednica 3: Podatki o načrtovanem razmerju nakupa gradiva glede na namen

Priporočeno	Mladina 25-30%	Odrasli 70-75%	Skupaj 100%
Načrtovano	28%	72%	100%

7 Načrtovan obseg nakupa in zastopanosti e-knjig v zbirki (do 2000 znakov)

Nakupili bomo okoli 50 enot e-knjig v okviru BIBLOS-a (in dostop do skupaj okoli 400 naslovov e-knjig BIBLOS-a).

V okviru območnosti zagotovili dostop nad 40.000 naslovov knjig v okviru E-book Public Library Collection.

V okviru programa knjižnice za italijansko narodno skupnost pa dostopnost do e-knjig preko portala MLOL.

nabavno politiko uravnava razmerja za knjižnično zbirko. Pri navedbah enot in obsega naslovov knjižničnega gradiva elektronskih knjig ne upoštevajte.

² Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS št. 29/03) v svojem 13. členu opredeljuje minimalni obseg obratovalnega časa knjižnice, ki je za posamezno vrsto knjižnic:

- osrednja in osrednja območna: 8 ur dnevno, 5 dni v tednu, ob sobotah 5 ur,
- krajevna knjižnica: 4 ure tedensko (do 2000 prebivalcev), 15 ur tedensko (do 6000 prebivalcev), 4 ure dnevno, 5 dni v tednu (nad 6000 prebivalcev).

³ Standardi za splošne knjižnice (2005): Knjižnica z ustrezno nabavno politiko uravnava razmerja za knjižnično zbirko, ki mora vsebovati 25-30 % naslovov gradiva za mladino, od tega 60 % naslovov strokovnega gradiva in 40 % naslovov leposlovja.

⁴ Pri čemer knjižnica sledi razvoju novih oblik gradiva in novih načinov dostopa do informacij (skladno s strokovnimi standardi 90 % tiskanih medijev in 10 % neknjižnega gradiva). Načrtovan obseg nakupa e-knjig knjižnica utemelji pri točki 7.

Nakupili bomo vse kakovostne, zlasti slovenske e-knjige in zvočne e-knjige v fizični obliki, ki bodo dostopne na trgu.

8 Utemeljenost odstopanj od strokovnih priporočil pri načrtovanju (do 2000 znakov)

Knjižnica vsebinsko pri načrtovanju nakupa za leto 2018 ne bo odstopala od strokovnih priporočil. Količinski nakup je odvisen od sofinanciranja knjižničnega gradiva, pri čemer je določena 50% omejitev sofinanciranja s strani Ministrstva glede na ostale deležnike. Knjižnica iz lastnih sredstev, glede na sofinanciranje ostalih postavk v letnem načrtu, ne more zagotoviti višjega sofinanciranja.

9 Zastopanost 15-ih odstotkov naslovov publikacij v javnem interesu v vsaki organizacijski enoti in vsaj 50-ih slovenskih založb, kakovost in aktualnost naslovov (do 2000 znakov)

Knjižnica bo za vsako organizacijsko enoto nakupila najmanj 15% naslovov publikacij v javnem interesu, katerih izdajo v zadnjem letu finančno podpira JAK v okviru založniških programov. Knjižnica bo v letu 2016 nakupila naslove najmanj 50 slovenskih založb

10 Povezovanje z deležniki v okolju (medknjižnična izposoja, osrednja območna knjižnica, druge vrste knjižnic) za izboljšanje vseh elementov knjižničnega sistema; promocija knjižničnih zbirk (do 2000 znakov)

Knjižnica se povezuje v okviru obalno-kraškega območja oz. območnosti in sofinancira oddaljen dostop do naslednjih e-virov na portalih: Gvin.com, IUS- Info, Find-info, Britannica Online Library Edition, E-book Public Library Collection in Pressdisplay-Pressreader, ki ponuja skoraj 3.000 naslovov serijskih publikacij v preko 50-ih jezikih in bo uporabnikom knjižnic Obalno-kraškega območja dostopna na daljavo preko strežnika NUK.

V okviru obalno-kraškega območja se že nekaj let izvaja za uporabnike brezplačna medknjižnična izposoja.

V okviru obalno-kraškega območja se izvaja promocija e- knjig in e-virov za uporabnike.

V okviru ZBDS se financira dostop do podatkovne baze Ebsco Host.

Datum: 27.10.2017

Podpis odgovorne osebe in žig: